

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DOK2-411/10/05/MKK

Warszawa, dnia 10 października 2005r.

Decyzja

Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Nr DOK- 127/05

I. Na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003r., Nr 86, poz. 804 z późn. zm.), w toku postępowania antymonopolowego, wszczętego na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w związku z art. 3 Rozporządzenia Rady Nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r., *w sprawie stosowania reguł konkurencji określonych w art. 81 i 82 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską* (Dz. Urz. WE L 1 z dnia 4 stycznia 2004 r.), na wniosek Netia S.A. z siedzibą w Warszawie, przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. z siedzibą w Warszawie, w związku z podejrzeniem nadużywania przez Telekomunikację Polską S.A. pozycji dominującej na rynku dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0 708 1xx xxx, poprzez podwyższenie opłaty za połączenia telefoniczne do numerów 0 708 1xx xxx, co może stanowić praktykę określoną w art. 8 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz art. 82 *Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską*, polegającą na przeciwdziałaniu ukształtowania się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
zobowiązuje Telekomunikację Polską S.A. do zaniechania pobierania opłat za połączenia telefoniczne do numerów 0-708 1xx xxx w wysokości 0,71 zł brutto / 1 minutę połączenia, tj. wg cennika Telekomunikacji Polskiej S.A. obowiązującego na dzień 1 października 2005r., a tym samym do pobierania opłat za te połączenia w wysokości 0,35 zł brutto / 1 minutę połączenia, tj. wg cennika Telekomunikacji Polskiej S.A. obowiązującego na dzień 30 września 2005r.

II. Na podstawie art. 88 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów określa czas obowiązywania niniejszej decyzji do 10 marca 2006r., jednak nie dłużej niż do czasu zakończenia postępowania antymonopolowego w sprawie.

Uzasadnienie

W dniu 25 sierpnia 2005r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako Prezes Urzędu lub organ antymonopolowy) wpłynął wniosek spółki Netia S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej jako Netia lub wnioskodawca), o wszczęcie, na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 2 pkt. 5 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. z 2003r., nr 86, poz. 804 z późn. zm.) (dalej jako ustawa), oraz na podstawie art. 44 ust. 1 ww. ustawy w związku z art. 3 i 5 Rozporządzenia Rady Nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. *w sprawie stosowania reguł konkurencji określonych w art. 81 i 82 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską* (Dz. Urz. WE L 1 z dnia 4 stycznia 2004 r., dalej jako Rozporządzenie) oraz art. 82 *Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską* (dalej jako TWE), postępowania antymonopolowego przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej jako TP S.A., TP lub Spółka), w związku nadużywaniem przez tą Spółkę pozycji dominującej na rynku dostępu do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej poprzez :

1. wycofanie dostępu do swojej sieci w drodze wypowiedzenia umowy *o współpracy i zasadach rozliczeń z tytułu świadczenia przez Netia 1 na rzecz TP S.A. usług z dodatkową opłatą (premium rate) na numeracji 0-708 P88 CDU*, co może stanowić praktykę polegającą na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych dla rozwoju konkurencji, określoną w art. 8 ust. 2 pkt.5 ustawy;
2. narzucanie warunku umownego w negocjowanym projekcie umowy *o współpracy i zasadach rozliczeń w zakresie wzajemnego świadczenia usług audiotekstowych*, który wyklucza możliwość świadczenia usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 x, co może stanowić praktykę polegającą na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści, określoną w art. 8 ust. 2 pkt. 6 ustawy.

W dniu 5 września 2005r. Netia uzupełniła złożony wcześniej wniosek, wnosząc dodatkowo o wszczęcie na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 oraz art. 8 ust. 2 pkt. 5 ustawy oraz na podstawie art. 44 ust. 1 ww. ustawy w związku z art. 3 i 5 Rozporządzenia oraz art. 82 TWE, postępowania antymonopolowego przeciwko TP S.A., w związku z nadużyciem przez Spółkę pozycji na rynku dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx, poprzez podwyższenie opłaty za połączenia telefoniczne do numerów 0-708 1xx xxx. Zdaniem wnioskodawcy działania te wypełniają znamiona praktyki określonej w art. 8 ust. 2 pkt. 5 ustawy, polegającej na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych dla rozwoju konkurencji.

Jednocześnie Netia wniosła o wydanie przez Prezesa Urzędu, na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy, tymczasowej decyzji zabezpieczającej, która zobowiązywałaby TP do zaniechania podwyższenia opłaty za połączenia telefoniczne do numerów 0-708 1xx xxx, do czasu zakończenia postępowania antymonopolowego w sprawie.

W dniu 15 września 2005r., Prezes Urzędu wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy zasady współpracy pomiędzy TP S.A. a operatorami świadczącymi na jej rzecz usługi na numeracji z zakresu 0-708 xxx oraz zasady kształtowania cen usług połączeń do numerów 0-708 xxx xxx, mogą stanowić naruszenie przepisów ustawy.

Wyniki, przeprowadzonej przez Prezesa Urzędu analizy stanu faktycznego sprawy oraz informacje uzyskane od TP w toku postępowania wyjaśniającego, w ocenie organu antymonopolowego, wskazywały na możliwość dopuszczenia się przez Spółkę naruszenia przepisów ustawy. Jednocześnie, z uwagi na fakt, że zarzuty podniesione przez Netia w pierwszej kolejności (wniosek z dnia 18 sierpnia 2005r.) dotyczą stosunków umownych łączących wnioskodawcę i TP S.A., zaś wskazane w uzupełnieniu powyższego (wniosek z dnia 5 września 2005r.), odnoszą się do postanowień cennika, organ antymonopolowy zdecydował o prowadzeniu w ww. zakresie, dwóch odrębnych postępowań.

Ostatecznie, w niniejszej sprawie, w dniu 3 października 2005r. wszczęte zostało postępowanie antymonopolowe przeciwko TP S.A. z siedzibą w Warszawie. Spółce zarzucono nadużywanie pozycji dominującej na rynku dostępu do usług krajowych i

międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx, poprzez podwyższenie opłaty za połączenia telefoniczne do numerów 0-708 1xx xxx.

W złożonym wniosku Netia wskazała co następuje

W sierpniu 2005r. abonenci TP, wraz z rachunkiem telefonicznym otrzymali informację o wprowadzeniu przez Spółkę, z dniem 1 października 2005r., podwyżki opłat za usługi połączeń telefonicznych do numerów 0-300 1xx xxx, 0-700 1xx xxx, 0-701 1xx xxx oraz 0-708 1xx xxx. Cena wzrosła z 29 gr do 58 gr netto¹. Jednocześnie, Spółka zaproponowała swoim klientom, korzystającym z usług połączeń międzynarodowych, skorzystanie z oferty „pakiet minut tp międzynarodowych”. Istotą zaoferowanych pakietów jest możliwość wykupienia przez abonentów, korzystających z określonych planów taryfowych tp, pakietów 30 (za cenę od 12 do 25 zł brutto, w zależności od kraju docelowego) lub 60 (za cenę od 20 do 40 zł brutto) minut połączeń międzynarodowych z określonymi krajami. Cena połączenia w ramach wykupionego pakietu wynosi od 33 gr brutto za 1 min.

Zdaniem wnioskodawcy, praktykę ograniczającą konkurencję stanowią działania TP polegające na podniesieniu cen połączeń do numerów, należących do operatorów alternatywnych, które są wykorzystywane do świadczenia usług połączeń telefonicznych (krajowych i międzynarodowych), w konkurencyjnych, w stosunku do TP S.A., cenach. Antykonkurencyjny cel podjętych przez TP działań uwidacznia się natomiast szczególnie wyraźnie, w kontekście jednoczesnego wprowadzenia nowych (atrakcyjniejszych dla abonentów) ofert na połączenia międzynarodowe, przygotowanych przez Spółkę i kierowanych do jej abonentów. Jednocześnie, jako rynek właściwy w sprawie Netia wskazała rynek dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx. Podkreśliła przy tym, iż w ujęciu geograficznym rynek ten obejmuje obszar RP.

Odnosząc się do zarzucanej TP praktyki, wnioskodawca wskazał także na potencjalne, antykonkurencyjne skutki wprowadzenia niniejszej podwyżki. Zdaniem Netii, można wśród nich wymienić:

- likwidację usług połączeń międzystrefowych, świadczonych przez operatorów alternatywnych w oparciu o połączenia do numerów 0-708 1xx xxx;

¹ O przedmiotowej podwyżce Spółka poinformowała także w ogłoszeniu, które ukazało się w Gazecie Wyborczej, w dniu 31 sierpnia 2005r.

- spadek liczby połączeń międzynarodowych wykonywanych w oparciu o numery 0-708 1xx xxx;
- zmniejszenie przychodów operatorów, do których należą ww. numery, wykorzystywane do świadczenia usług połączeń międzystrefowych i międzynarodowych;
- znaczne zmniejszenie przychodów tzw. service providerów, którzy „zestawiają” połączenia telefoniczne wykonywane w ramach usług połączeń do numerów 0-708 1xx xxx;
- wzrost kosztów wykonywania międzystrefowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych, którego ciężar poniosą konsumenci;

Organ antymonopolowy dokonał następujących ustaleń faktycznych

Numerzy z zakresu 0-708

Numerzy z zakresu 0-708 (w tym 0-708 1xx xxx) określone zostały w Tablicy Zagospodarowania Numeracji IN-T5, gdzie numeracja IN to numeracja dostępu do sieci inteligentnych, jako usługa połączenia z opłatą dodatkową (premium rate). Numeracja ta przydzielana jest poszczególnym przedsiębiorcom, na ich wniosek, przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (dalej jako Prezes URTiP).

Definicję usługi o podwyższonej opłacie (lub inaczej usługi połączenia z dodatkową opłatą), znaleźć można w art. 64 ustawy z dnia 16 lipca 2004r., *Prawo telekomunikacyjne* (Dz.U. z 2004r., nr 171, poz. 1800, dalej jako Pt), który stanowi, że „*Dostawca publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej obejmującej **usługę telekomunikacyjną z dodatkowym świadczeniem, zwanej usługą o podwyższonej opłacie**, jest obowiązany podawać wraz z numerem tej usługi podawanym do publicznej wiadomości cenę za jednostkę rozliczeniową połączenia ze wskazaniem ceny netto i brutto.*”. Do pełnego zrozumienia tej definicji, konieczne jest odwołanie się do definicji usługi telekomunikacyjnej, którą, zgodnie z art. 2 pkt. 48 Pt jest *usługa polegająca głównie na przekazywaniu sygnałów w sieci telekomunikacyjnej; nie stanowi tej usługi usługa poczty elektronicznej.*

Czyli *premium rate* to przekazywanie sygnałów w sieci telekomunikacyjnej (połączenie telefoniczne lub internetowe), mające na celu uzyskanie świadczenia dodatkowego oferowanego na określonym zakresie numeracji. Świadczenie dodatkowe może polegać na udostępnianiu w sieci telekomunikacyjnej różnego rodzaju informacji (np. prognoza

pogody czy aktualne kursy walut) lub umożliwiać uczestnictwo w grach i „spotkaniach” on line (tzw. party line).

Podstawowy, istniejący podział numerów sieci inteligentnej wyodrębnia wśród świadczonych w niej usług, usługi informacyjne (np. prognoza pogody, informacja o aktualnych kursach walut obcych) i rozrywkowe (np. gry, kronika towarzyska i plotki czy party line). Jednak, należy podkreślić, iż istniejący podział nie ma żadnych podstaw prawnych. Brak jest bowiem w istniejących regulacjach kategorycznego wskazania usług, które mogą być świadczone w sieciach inteligentnych (lub których świadczenie jest wykluczone). Co więcej także Prezes URTiP nie wskazał jakiego rodzaju usługi mogą być / lub nie mogą być świadczone w ramach sieci inteligentnej. W szczególności nie uznał, że świadczenie usług połączeń międzystrefowych i międzynarodowych na numerach z zakresu 0-708 1xx xxx stanowi naruszenie istniejących regulacji prawnych.

Sposób świadczenia usług połączeń telefonicznych na numeracji z zakresu 0-708 1xx xxx

Numery o podwyższonej opłacie (premium rate) z zakresu 0-708 1xx xxx, wykorzystywane są m.in. do świadczenia usług telefonicznych połączeń krajowych i międzynarodowych. Sposób realizacji takiego połączenia wygląda następująco. Abonent, korzystając z posiadanego telefonu stacjonarnego łączy się z dowolnym numerem z zakresu 0-708 1xx xxx, a następnie po usłyszeniu właściwego sygnału wybiera numer docelowy. Połączenie taryfikowane jest przez operatora dostępowego (w którego sieci abonent ma podłączony aparat telefoniczny), zgodnie z ustalonym przez niego cennikiem, jako połączenie do numeru 0-708 1xx xxx. Opłata za tak wykonane połączenie międzynarodowe uwidacznia się w rachunku telefonicznym wystawianym przez niego jako połączenia do numerów 0-708 1xx xxx. Do 30 września 2005r., opłata ta, zgodnie z cennikiem TP, wynosiła dla ok. 90% abonentów, dla których Spółka jest operatorem dostępowym, 29 gr netto za minutę połączenia (35 gr brutto).

Wymaga podkreślenia, iż każdy z operatorów dostępowych ustala własny cennik na połączenia do numerów z zakresu 0-708 1xx xxx dla abonentów podłączonych do jego sieci, tym samym każdy z nich kształtuje ceny połączeń wykonywanych przez własnych abonentów. W praktyce oznacza to, iż jeżeli abonent przyłączony do sieci TP zadzwoni na numer 0-708 1xx xxx należący do Netii S.A. czy Energis S.A., to i tak jego

połączenie będzie taryfikowane zgodnie z cennikiem TP, pomimo tego że niejako skorzystał z usługi innego operatora.

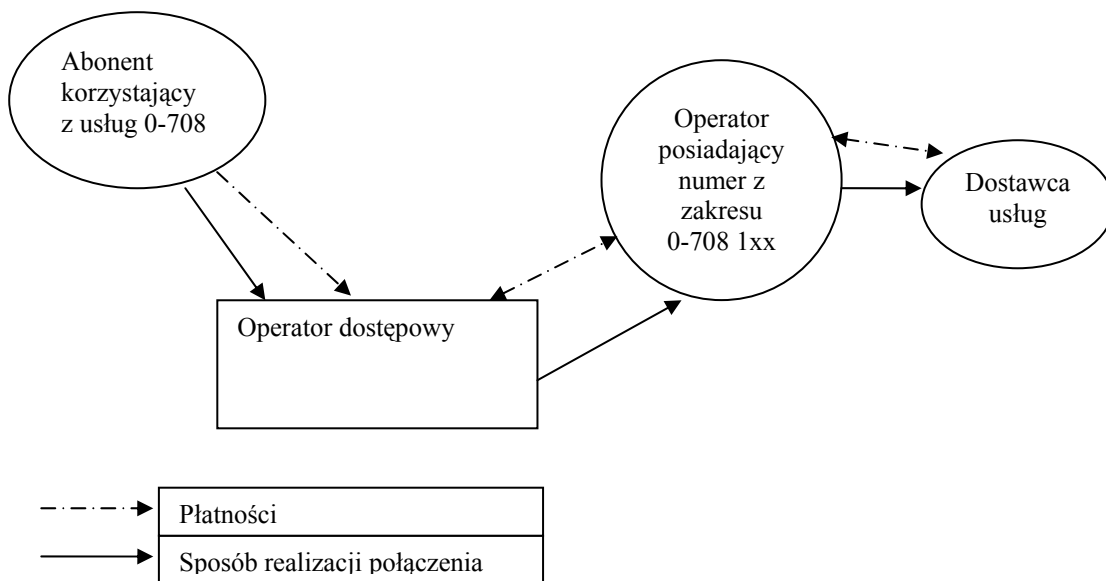
Szczególne znaczenie, jakie przypisywane jest podniesieniu cen na połączenia do numerów 0-708 1xx xxx, przez TP, wynika z faktu, iż do sieci telekomunikacyjnej Spółki podłączonych jest ponad 90% abonentów w ogóle. Kształtując poziom przedmiotowych cen, TP pośrednio decyduje, czy abonenci skorzystają z usług połączeń telefonicznych, świadczonych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx przez innych operatorów, czy też z usług świadczonych przez samą Spółkę. Zasięg działania i olbrzymie zasoby abonenckie TP powodują, iż Spółka kształtując swój cennik w tym zakresie wpływa na warunki, na jakich z usług korzysta zdecydowana większość polskich abonentów telefonicznych.

Rozliczenia międzyoperatorskie

Cenę za połączenia telefoniczne do numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, ustala dla swoich abonentów każdy z operatorów dostępowych. Środki uzyskane przez niego, za wykonane przez abonentów ww. połączenia, są następnie odpowiednio dzielone. Jeżeli numer, na którym jest świadczona usługa należy do operatora dostępowego, to musi on jedynie pokryć koszty jej świadczenia (jeżeli usługę świadczy samodzielnie) lub zapłacić, za jej świadczenie, tzw. service providerowi² (dostawcy usług), któremu zwykle przypada 70% uzyskanych przez operatora dostępowego wpływów. Natomiast w sytuacji, gdy numer z zakresu 0-708 1xx xxx, należy do operatora innego niż operator dostępowy, to dysponujący numerem otrzymuje zwykle 80% wpływów. Z tej kwoty wypłaca on wynagrodzenie service providerowi.

Sposób realizacji usług za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx oraz schemat rozliczeń międzyoperatorskich, gdy usługa udostępniana jest przez service providera, na numerze operatora innego niż operator dostępowy, przedstawia poniższy rysunek.

² Podmiot, który na numeracji należącej do operatora telekomunikacyjnego (np. Energis, Netia) świadczy usługi określonego rodzaju. Dostawcami usług są np. Onet.pl S.A. (podmiot zestawiający połączenia telefoniczne) lub Phonesat sp. z o.o. (udostępniający usługę umożliwiającą prowadzenie konwersacji).

Ceny

Cennik usług połączeń do numerów z zakresu 0-708 (zarówno cennik TP, jak i cenniki operatorów alternatywnych) wyróżnia 9 taryf. Wyróżnikiem taryfy, wg której określana jest cena połączenia jest pierwsza cyfra następująca po wskaźniku 0-708. Czyli, przykładowo wg taryfy pierwszej wyceniane są połączenia do numerów 0-708 1xx xxx. Ceny za połączenia telefoniczne do numerów z zakresu 0-708, zgodnie z cennikiem TP, kształtują się następująco, stosowanie do zasady, że im wyższa taryfa, tym wyższa opłata za połączenie (stan na 30 września 2005r.).

Taryfa	Sposób taryfikacji	Kwota netto (zł)	Kwota VAT (zł)	Kwota brutto (zł)
1	Opłata za minutę	0,29	0,06	0,35
2	Opłata za minutę	1,05	0,23	1,28
3	Opłata za minutę	1,69	0,37	2,06
4	Opłata za minutę	2,10	0,46	2,56
5	Opłata za minutę	3,00	0,66	3,66
6	Opłata za minutę	3,46	0,76	4,22
7	Opłata za minutę	4,00	0,88	4,88
8	Opłata za minutę	6,25	1,38	7,63
9	Opłata za połączenie	8,12	1,79	9,91

Wybór taryfy, zależy od service providera, który decyduje w ten sposób o świadczeniu usługi w określonej cenie. Wymaga podkreślenia, iż wykorzystywana

taryfa w żaden sposób nie wpływa na sposób realizacji połączenia. Połączenie, za które abonent płaci 29 gr netto jest takie samo jak połączenie za 6,25 zł netto. Istniejące różnice w cenach na połączenia do numerów 0-708 wynikają bowiem jedynie z usługi dodanej w ramach połączenia.

W okresie od października 2003r. (czyli od momentu rozpoczęcia świadczenia przez wnioskodawcę, usług połączeń międzynarodowych na ww. zakresie numeracji) do 1 października 2005r., cennik TP połączeń z dodatkową opłatą nie był zmieniany, na żadnej z wyróżnionych przez Spółkę taryf.

Wzrost połączeń do numerów 0-708 1xx xxx

Połączenie telefoniczne krajowe lub międzynarodowe, wykonane za pośrednictwem numeru z zakresu 0-708 1xx xxx, z punktu widzenia przeciętnego konsumenta jest takie samo jak „zwykłe”, tradycyjne połączenie telefoniczne³. Dla jego wykonania wystarcza przecież klientowi posiadanie dostępu telekomunikacyjnego (telefon z możliwością wykonywania połączeń). Skorzystanie z usługi nie wymaga od niego, w szczególności konieczności posiadania łączności internetowej (VoIP), zakupu dodatkowego sprzętu, instalowania specjalnego oprogramowania, czy wreszcie konieczności dokonywania zakupu specjalnych kart-zdrapek.

Spośród jedenastu podmiotów, które zakupiły u Prezesa URTiP numerację z zakresu 0-708, jedynie Netia S.A., Telefonía Dialog S.A. oraz Energis sp. z o.o. rozpoczęły świadczenie usług połączeń telefonicznych (krajowych i międzynarodowych) na numerach 0-708 1xx xxx. Dzwoniąc na niektóre numery z zakresu 0-708 1xx xxx, należące do ww. podmiotów, abonent TP miał do 30 września 2005r., możliwość wykonania połączenia międzynarodowego / międzystrefowego w cenie 29 gr netto za 1 minutę połączenia (obecnie cena wynosi 58 gr netto). Oferowana do 30 września 2005r., za wykonywane w ten sposób połączenia międzynarodowe (czy nawet międzystrefowe), cena, powodowała, iż połączenia tego rodzaju stanowiły poważną konkurencję dla tradycyjnych połączeń międzynarodowych (w tym połączeń międzynarodowych TP)⁴.

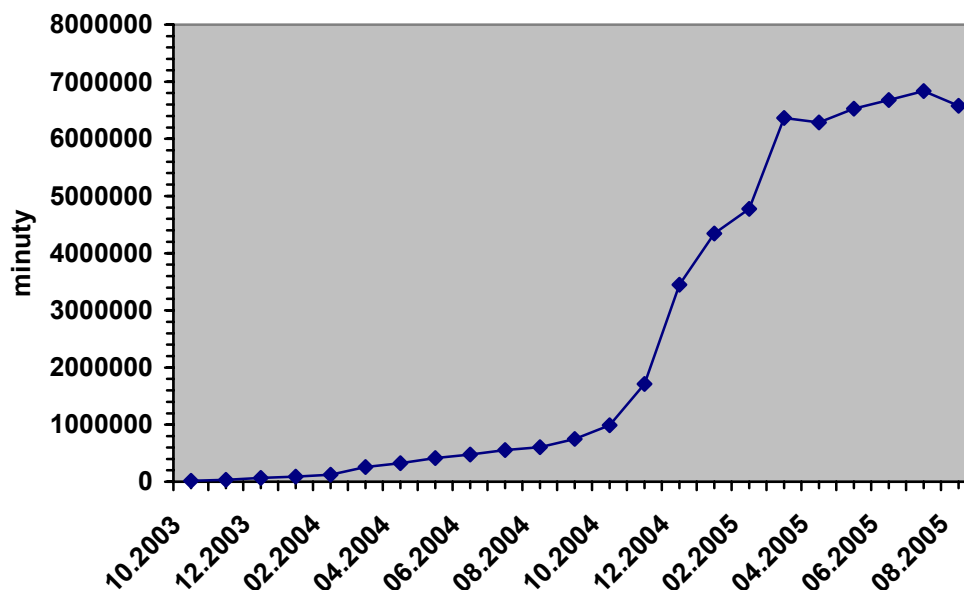
³ Wykonywane poprzez wybór geograficznych numerów telefonicznych, identyfikujących kraj i zakończenie sieci w tym kraju.

⁴ Przykładowo w planie tp darmowe wieczory i weekendy cena 1 min połączenia do Niemiec lub Stanów Zjednoczonych wynosi, w zależności od godziny połączenia od 0,84 do 1,2 zł netto, a do Rosji 1,69 zł netto.

Od rozpoczęcia świadczenia tego rodzaju usług⁵ stale wzrasta liczba generowanych w ten sposób minut połączeń telefonicznych (krajowych i międzynarodowych) oraz osiągane z tego źródła przychody operatorów alternatywnych. Obecnie obserwujemy stały wzrost wartości rynku.

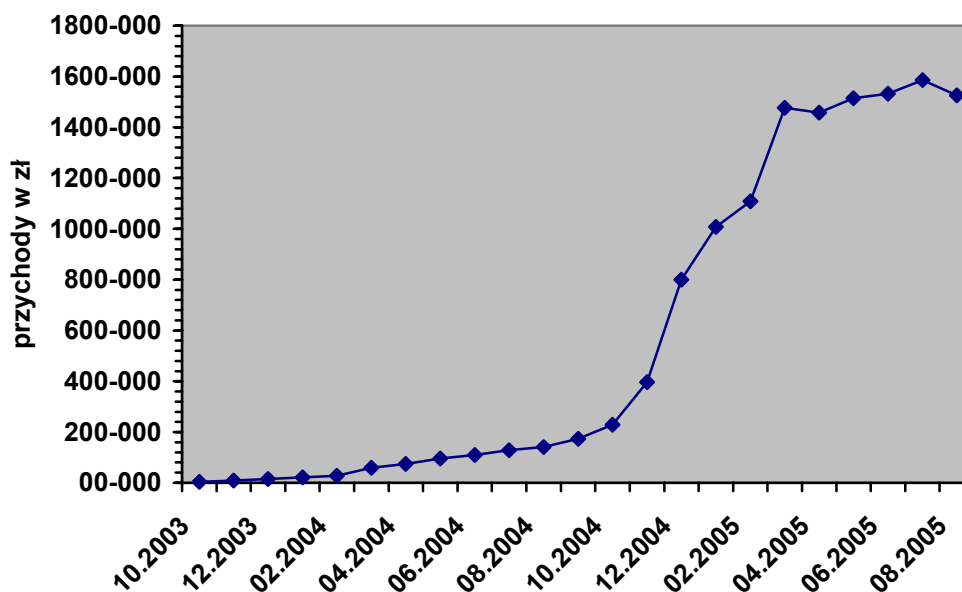
Wzrost poszczególnych zmiennych przedstawia się następująco.

wzrost liczby minut połączeń do nr 0-708 1, wykorzystywanych do świadczenia usług połączeń telefonicznych

⁵ Energis Polska sp. z o.o. rozpoczęła świadczenie usług w lutym 2004r., Netia S.A. w październiku 2004r., a Telefonía Dialog S.A. w czerwcu 2004r.

wzrost liczby przychodów uzyskanych z tytułu połączeń do nr 0-708 1

Działania TP

Podniesienie, dla abonentów TP, cen na połączenia do numerów z zakresu 0-708, w pierwszej taryfie, nastąpiło z dniem 1 października 2005r., na podstawie Decyzji nr 221 Wiceprezesa – Członka Zarządu TP S.A. ds. Marketingu i Obsługi Klienta Pierra Hamon, z dnia 31 sierpnia 2005r. W ten sposób została wprowadzona 100% podwyżka. Cena wzrosła z 29 gr na 58 gr netto (odpowiednio 35 i 71 gr brutto).

Porównanie, jak zmieniły się ceny połączeń do numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, przedstawia poniższa tabela.

	Sposób taryfikacji	Kwota netto (zł)	Kwota VAT (zł)	Kwota brutto (zł)
Stan na 30 września 2005r.	Opłata za minutę	0,29	0,06	0,35
Stan na 1 października 2005r.	Opłata za minutę	0,58	0,13	0,71

Wprowadzenie przez TP 100 % (z 29 gr. na 58 gr. netto) podwyżki, poprzedzone było zaproponowaniem abonentom skorzystania z ofert prowadzących do obniżenia kosztów połączeń międzynarodowych wykonywanych w sieci Spółki. Zostały wprowadzone:

- dla planów taryfowych tp: darmowe wieczory i weekendy, darmowe weekendy, 60 minut za darmo, ISDN darmowe wieczory i weekendy, ISDN premium,

ISDN podstawowym, pakiety minut międzynarodowych. Przygotowano 4 opcje pakietowe:

I.p.	Opcje do wyboru (połączenia do)	Pakiet 60 minut opłata miesięczna	Pakiet 30 minut opłata miesięczna
1	Do Niemiec (do sieci stacjonarnych)	20 zł z VAT	12 zł z VAT
2	Do Francji, Wielkiej Brytanii, Austrii, Belgii, Holandii, Hiszpanii, Włoch, Danii, Szwecji (do sieci stacjonarnych)	20 zł z VAT	12 zł z VAT
3	Do USA, Kanady (do sieci stacjonarnych i komórkowych) i Australii (do sieci stacjonarnych)	20 zł z VAT	12 zł z VAT
4	Do Rosji, Ukrainy, Litwy, Armenii, Kazachstanu (do sieci stacjonarnych)	40 zł z VAT	25 zł z VAT

2. od 1 września 2005r. obniżono, w planach sekundowych tp biznes⁶, ceny połączeń międzynarodowych wykonywanych do krajów tzw. 1 strefy⁷ z 60 na 50 gr netto (61 gr brutto). Sama TP wskazała, iż oferta ta dotyczy krajów, z którymi polskie firmy kontaktują się najczęściej, przypada na nie około 85% wszystkich rozmów za granicę wykonywanych przez abonentów biznesowych TP⁸.
3. od 1 września 2005r., TP zwiększyła z 25 do 40% rabat na rozmowy międzynarodowe w usłudze „wybrane kraje tp biznes”. Za wybór jednego państwa przewidziano opłatę miesięczną w wysokości 1 zł netto (zamiast wcześniejszej opłaty w wysokości 10 zł netto). W ramach usługi przedsiębiorca może wybrać od 1 do 5 krajów.

Wobec powyższego, konieczne było przesłедzenie, w jaki sposób podwyżka ta wpłynie na konkurencyjność połączeń telefonicznych krajowych i międzynarodowych, wykonywanych za pośrednictwem numerów 0-708 1xx xxx.

⁶ Plan ten dostępny jest także dla abonentów tzw. indywidualnych

⁷ Należą do nich m.in. państwa Unii Europejskiej, Norwegia, Szwajcaria, Watykan, USA, Kanada czy Australia

⁸ Na podstawie www.tp.pl

Poniższa tabela przedstawia porównanie stawek za połączenia międzynarodowe przed podniesieniem cen na połączenia do numerów 0-708 1xx xxx oraz przed wprowadzeniem przez TP ww. specjalnych ofert⁹.

	Plan tp darmowe wieczory i weekendy ¹⁰	Plan tp biznes ¹¹	0-708 177 800, numer udostępniony przez Energis Polska sp. z o.o., a obsługiwany przez Onet.pl S.A. ¹²
1 min. połączenie do Niemiec lub Stanów Zjednoczonych	0,84-1,20 zł ¹³	60 gr	29 gr
1 min. połączenie do Rosji	1,69 zł	1,10 zł	29 gr

Obecnie, po wprowadzeniu przedmiotowej podwyżki oraz ofert specjalnych, zestawienie cen połączeń międzynarodowych w planach taryfowych TP oraz cen połączeń międzynarodowych wykonywanych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, przedstawia się następująco (ceny netto).

	Plan tp darmowe wieczory i weekendy ¹⁴			Plan tp biznes ¹⁵		0-708 177 800, numer udostępniony przez Energis Polska sp. z o.o., a obsługiwany przez Onet.pl S.A. ¹⁶
	Bez oferty specjalnej	Pakiet 60 minut tp międzynarodowych ¹⁷	Pakiet 30 minut tp międzynarodowych ¹⁸	Bez oferty specjalnej, po 1 września 2005r.	W ramach usługi wybrane kraje tp biznes (40% obniżka)	
1 min. połączenie do Niemiec lub Stanów Zjednoczonych	0,84-1,20 zł ¹⁹	27 gr	33 gr	50 gr	30 gr	58 gr

⁹ Uwzględniono plany taryfowe charakteryzujące się najniższymi stawkami za połączenia do sieci stacjonarnych. Podane ceny nie uwzględniają podatku od towarów i usług. Na podstawie cennika tp obowiązującego od lipca 2005r.

¹⁰ Opłata za zainicjowanie połączenia międzynarodowego 16 gr netto

¹¹ Opłata za zainicjowanie połączenia międzynarodowego 10 gr netto

¹² Na podstawie www.onet.pl, ewentualna opłata za zainicjowanie połączenia, wg wykorzystywanego przez abonenta planu taryfowego, w uwzględnionych w tabeli planach wynosi ona 16 gr netto.

¹³ Podział w zależności od momentu rozpoczęcia połączenia, stawka wyższa w godz. 8-20, niższa w godz. 20-8

¹⁴ Opłata za zainicjowanie połączenia międzynarodowego 16 gr netto

¹⁵ Opłata za zainicjowanie połączenia międzynarodowego 10 gr netto

¹⁶ Na podstawie www.onet.pl, ewentualna opłata za zainicjowanie połączenia, wg wykorzystywanego przez abonenta planu taryfowego, w uwzględnionych w tabeli planach wynosi ona 16 gr netto.

¹⁷ Pierwsze 60 minut w miesiącu, później stawka standardowa, wartości przybliżone

¹⁸ Pierwsze 30 minut w miesiącu, później stawka standardowa, wartości przybliżone

¹⁹ Podział w zależności od momentu rozpoczęcia połączenia, stawka wyższa w godz. 8-20, niższa w godz. 20-8

1 min. połączenie do Rosji	1,69 zł	55 gr	68 gr	1,10 zł	66 gr	58 gr
----------------------------------	---------	-------	-------	---------	-------	-------

W oparciu o ww. stan faktyczny, Prezes Urzędu zważył co następuje

Zgodnie z treścią art. 88 ust. 1 ustawy, jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania antymonopolowego w sprawie może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę lub związek przedsiębiorców, którym zarzuca stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom.

Podkreślić trzeba, iż celem przedmiotowej decyzji jest nie wykazanie (udowodnienie) faktu stosowania przez przedsiębiorcę praktyk ograniczających konkurencję, ale przede wszystkim uprawdopodobnienie, iż dalsze stosowanie tych praktyk będzie miało nieodwracalne skutki.

Czym jest „uprawdopodobnienie”, wskazuje w wyroku z dnia 5 maja 1995r. Naczelny Sąd Administracyjny stanowiąc, iż *uprawdopodobnienie stanowi środek zastępczy dowodu w znaczeniu ścisłym, a zatem środek nie dający pewności, lecz tylko wiarygodność (prawdopodobieństwo) twierdzenia o jakims fakcie [...]. Chodzi nie o przeprowadzenie dowodu na okoliczność podnoszonych przez Wnioskodawcę zarzutów, lecz o wskazanie okoliczności wystarczających dla powzięcia przekonania o prawdopodobieństwie zaistnienia podnoszonych okoliczności*²⁰. Takie samo stanowisko zajęła doktryna. E. Iserzon w Komentarzu do kodeksu postępowania administracyjnego podniósł, że *udowodnienie czyni istnienie pewnego faktu pewnym, uprawdopodobnienie – tylko prawdopodobnym. Udowodnienie służy celowi przekonania organu orzekającego o prawidłowości pewnego twierdzenia, uprawdopodobnienie służy celowi obudzenia w organie orzekającym ufności w to, że pewne twierdzenie odpowiada prawdzie. (...) Uprawdopodobnienie jest to czynność procesowa stwarzająca w świadomości organu orzekającego mniejszy lub większy stopień przekonania o prawdopodobieństwie jakiegoś faktu*²¹.

²⁰ Sygn. akt: S.A./Wr 2223/94.

Dla wydania przedmiotowej decyzji niezbędne jest więc, w niniejszej sprawie, uprawdopodobnienie, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki (utrzymanie podwyżki na połączenia do nr 0-708 1xx xxx) może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji.

Uprawdopodobnienie stosowania praktyki przez TP S.A.

Odnosząc się do kwestii stosowania przez Spółkę praktyk ograniczających konkurencję, należy rozważyć co następuje.

- **Zagrożenie lub naruszenie interesu publicznego**

Prezes Urzędu uprawniony jest do podjęcia przewidzianych ustawą środków, jedynie gdy czyni to w interesie publicznym. Pojęcie „interesu publicznego” nie jest zdefiniowane w ustawie, z czego wynika konieczność ustalania jego zakresu znaczeniowego, odrębnie dla każdej z prowadzonych przez Prezesa Urzędu spraw.

Na gruncie orzecznictwa utrwaliło się podejście, iż naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce wówczas, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami prawa antymonopolowego dotknięty jest, bądź może być dotknięty szerszy krąg uczestników rynku, względnie gdy działania te wywołują bądź mogą wywołać na rynku inne niekorzystne zjawiska. Ustawa znajduje zastosowanie wówczas, gdy zagrożony lub naruszony zostaje interes publiczny, ogólnospołeczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Rynek taki funkcjonować może prawidłowo, gdy zapewniona jest możliwość powstania i rozwoju konkurencji. Za działania naruszające szeroko rozumiany interes publiczny, uznaje się takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku, a więc gdy dotyczą zaburzeń na rynku, w rozumieniu negatywnych zjawisk charakteryzujących jego funkcjonowanie.²²

Jak podkreśla Sąd Najwyższy, ochrona konkurencji – jako cel wskazany Prezesowi UOKiK w ustawie – wymaga nie tylko reakcji na pokrzywdzenie jakiegokolwiek kontrahenta, ale również reakcji na „istnienie samego stanu realnego zagrożenia dla zasad swobodnej konkurencji. Stan takiego potencjalnego zagrożenia, jest bowiem

²¹ E. Iserzon (w:) E. Iserzon, J. Starościk, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Wydanie IV, Warszawa 1970, s. 135.

²² Wyrok SN z dnia 29 maja 2001r., sygn. akt I CKN 1217/98

oceniany z punktu widzenia interesu publicznego, jako stan niewłaściwy, a tym samym niedopuszczalny."²³

Należy przy tym zwrócić uwagę na fakt, iż dla bytu praktyki polegającej na nadużywaniu przez przedsiębiorcę posiadanej pozycji rynkowej (a stosowanie takiej zarzuca TP Wnioskodawca) „nie jest konieczne wystąpienie skutku w postaci monopolizacji rynku lub innej formy eksploatacji pozycji rynkowej w warunkach ograniczenia konkurencji. Negatywny skutek dla otoczenia rynkowego dominanta nie musi w wyniku jego działań nastąpić, wystarczy, że zaistniało zagrożenie wystąpienia takiego skutku. Praktyką, bowiem jest już sama próba osiągnięcia przez przedsiębiorcę dominującego skutku”.²⁴

Dla ustalenia wystąpienia „naruszenia interesu publicznego” wystarczające jest stwierdzenie faktu nadużycia przez przedsiębiorcę, przeciwko któremu prowadzi się postępowanie, siły rynkowej w stosunkach ze słabszymi uczestnikami rynku – samo nadużycie posiadanej uprzywilejowanej pozycji rynkowej, narusza, bowiem interes publiczny, szczególnie w sytuacji, gdy nadużycie ma charakter powtarzalny, a występując w stosunkach o charakterze umownym dotyka szerokiego kręgu uczestników rynku²⁵.

Przeprowadzona przez Prezesa Urzędu szczegółowa analiza przedmiotowej sprawy, doprowadziła go do przekonania, iż pomimo, że wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego złożył tylko jeden przedsiębiorca udostępniający numery wykorzystywane do świadczenia usług tanich połączeń telefonicznych, to działania TP, związane z kształtowaniem cen na tego rodzaju połączenia, dotyczą ich wszystkich w jednakowym stopniu. Co więcej, numeracją z zakresu 0-708 1xx xxx, dysponuje jeszcze ośmiu przedsiębiorców, którzy dotychczas nie podjęli działalności. Należy przypuszczać, że wzrost cen połączeń do numerów 0-708 1xx xxx oraz specjalne oferty TP, spowodują, iż przedsiębiorcy ci w ogóle nie podejmą działalności polegającej na świadczeniu na tych numerach usług tanich połączeń telefonicznych. Skutkiem działań TP, dotknięci są także jej abonenci. Pozbawieni oni zostali możliwości korzystania z tanich połączeń telefonicznych. Skargi konsumentów, docierające do Urzędu praktycznie od chwili, gdy TP ogłosiła fakt wprowadzenia

²³ wyrok SN z dnia 24 lipca 2003r., sygn. akt I CKN 496/01

²⁴ E.Modzelewska-Wąchal, „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz” Warszawa 2002, str.97

²⁵ Zgodnie z E.Modzelewska-Wąchal, „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz” Warszawa 2002, str.13, 14

przedmiotowej podwyżki, świadczą, iż oferta TP w zakresie połączeń międzynarodowych nie stanowi dla nich prawdziwej alternatywy.

W opinii Prezesa Urzędu, skutkiem działań TP będą ostatecznie dotknięci nie tylko przedsiębiorcy, świadczący na numerach z zakresu 0-708 1xx xxx, usługi połączeń międzynarodowych, ale także abonenci TP. Rynek połączeń telefonicznych ulegnie przeobrażeniu, powodując poważne osłabienie konkurencyjnych, w stosunku do TP operatorów, świadczących usługi połączeń telefonicznych za pośrednictwem 0-708 1xx xxx. Powyższe zadecydowało o uznaniu za uprawdopodobnione, że działania TP naruszają interes publiczny i w ten sposób legitymują Prezesa Urzędu do podjęcia interwencji w sprawie.

- **Rynek właściwy**

Działania przedsiębiorców, stanowiące nadużycie ich siły rynkowej, ujawniają się zawsze na rynku właściwym. Dominacja rynkowa nie występuje na rynku pojętym ogólnie (w sensie ekonomicznym), rozumianym jako ogół stosunków zachodzących pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w procesach wymiany towarowej. Ma miejsce na rynku relewantnym, który określa, będącą istotą konkurencji, płaszczyznę współzawodnictwa konkurentów w prowadzonej przez nich działalności gospodarczej.

Zgodnie z definicją ustawową, rynkiem właściwym jest *rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji*²⁶.

Towarem, oferowanym w ramach działalności gospodarczej, której dotyczy postępowanie, jest dostęp do usług połączeń krajowych i międzynarodowych świadczonych na numerach 0-708 1xx xxx.

Odbiorcą końcowym usług, świadczonych w publicznych stacjonarnych sieciach telefonicznych, są użytkownicy końcowi sieci, producentem zaś – operatorzy telekomunikacyjni. Walkę konkurencyjną na detalicznym rynku szeroko rozumianych usług telefonicznych w publicznych stacjonarnych sieciach telefonicznych sprowadzić można w zasadzie, (jeżeli pominąć jako niewiele znaczące wpływy z tytułu połączeń z ogólnie dostępnych aparatów samoinkasujących) do powiększania liczby abonentów

²⁶ Art. 4 pkt 8 ustawy

opłacających dostęp do sieci lub korzystających z poszczególnych usług oferowanych za pośrednictwem tej sieci. Celem walki konkurencyjnej może być jednak, z czym mamy do czynienia w ramach przedmiotowego postępowania, również zwiększanie przychodów z tytułu usług świadczonych abonentom innego operatora (tak można opisać świadczenie usług połączeń międzystrefowych i międzynarodowych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx).

Z punktu widzenia użytkowników końcowych, fundamentem właściwie uregulowanego rynku telekomunikacyjnego jest możliwość realizacji połączenia telekomunikacyjnego (zarówno krajowego jak i międzynarodowego) poprzez publiczną stacjonarną sieć telekomunikacyjną w dowolnie wybrany sposób i za jak najniższą cenę. Opłacany przez użytkownika comiesięcznie abonament telefoniczny ma zagwarantować mu dostęp telekomunikacyjny i zapewniać swobodę wyboru co do sposobu korzystania z usług świadczonych przez poszczególnych operatorów telekomunikacyjnych, w tym możliwość wykonywania połączeń krajowych i międzynarodowych poprzez numer z zakresu 0-708 1xx xxx. Ta swoboda zależy od właściwych relacji pomiędzy operatorem telekomunikacyjnym (w tym przypadku TP), a jego abonentem na **rynku dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx** – na rynku detalicznym, na którym operator publicznej stacjonarnej sieci telefonicznej (operator dostępowy), poprzez prowadzoną politykę cenową kształtuje warunki korzystania z usług świadczonych na numerach z zakresu 0-708 1xx xxx, przez operatorów alternatywnych.

Warto zauważyć, iż ze sposobu świadczenia usług za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 oraz zasad ustalania cen na tego rodzaju połączenia, wynika, iż decydując o wysokości cen na połączenia do numerów 0-708 1xx xxx, operator dostępowy wpływa na poziom konkurencyjności, względem własnych połączeń, świadczonych (udostępnianych) przez pozostałych operatorów usług i w końcowym efekcie na kształt rynku połączeń telefonicznych (głównie międzynarodowych).

Wyznaczenie rynku właściwego dla praktyki nie ogranicza się jedynie do wskazania rynku produktowego, niezbędne także jest określenie jego geograficznych granic

Geograficzne ramy wskazanego jako właściwy w sprawie rynku dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx – kierując się zasadą wyznaczania go „ze względu na rodzaj i właściwości (towaru),

istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji” – obejmują obszar całego kraju. Wynika to z faktu, iż podmioty uczestniczące w postępowaniu prowadzą swoją działalność na obszarze Polski, na podstawie uzyskanych zezwoleń.

- **Pozycja dominująca TP S.A. na rynkach właściwych**

Ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów* definiuje pozycję dominującą jako pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40% (art. 4 pkt 8 ustawy).

Wyznaczony jako rynek właściwy w sprawie, rynek dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx, tworzą abonenci, którzy mają możliwość wykonania, za pośrednictwem wykorzystywanych przez siebie linii połączenia do numeru z zakresu 0-708 1xx xxx, i w ten sposób skorzystania z dostępnych na tej numeracji usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych.

Z technicznego punktu widzenia, na terytorium Polski, wszyscy abonenci mają możliwość wykonywania połączeń do numerów 0-708. W opinii Prezesa Urzędu fakt, iż niektórzy z nich, z własnej woli rezygnują z możliwości wykonywania tego rodzaju połączeń (dokonując blokady połączeń wychodzących do numerów z zakresu 0-70x xxx xxx), nie wyklucza ich z tego rynku. Potencjalnie bowiem stale mają oni możliwość wykonywania takich połączeń.

Wyznaczając pozycję TP S.A. na rynku dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx, Prezes Urzędu ustalił:

- procentowy udział wszystkich abonentów TP w ogólnej liczbie abonentów, oraz
- liczbę linii dzwoniących TP w ogólnej liczbie linii.

Dla ustalenia ww. udziałów Spółki, Prezes Urzędu posłużył się danymi zgromadzonymi w toku postępowania antymonopolowego, sygn. akt DDI-2-53-05/253/2003/BC/MKK.

Rok 2002 TP zakończyła świadcząc swoim abonentom usługi za pośrednictwem 10 792 005 linii dzwoniących oraz uruchomionych na nich 16 977 021 aktywnych numerów, co stanowi odpowiednio 92,5% spośród ogólnej liczby 11 669 310 linii dzwoniących oraz 95,33% spośród aktywnych 17 808 501 numerów. Rok 2003 przynosi nieznaczny spadek udziałów TP na tak określonym rynku. Ze swymi 11 127 504 liniami dzwoniącymi, przy 12 091 193 ogólnej ich liczbie, Spółka posiada 92,03% rynku. Większy spadek notuje Spółka w zakresie liczby aktywnych numerów. W grudniu 2003 dysponuje liczbą 20 636 500 aktywnych numerów abonenckich, co stanowi 92,43% ogólnej ich liczby (w sumie 22 327 657 aktywnych numerów).

Badanie liczby linii dzwoniących oraz aktywnych numerów prowadzi do wniosku, iż udział TP S.A. na tak zakreślonym rynku nieznacznie tylko obniżył się w roku 2003. Tak stabilna pozycja rynkowa Spółki, o czym świadczy nieznaczne tylko jej osłabienie na przestrzeni 2003 i 2004r., czyni uprawdopodobnionym twierdzenie, iż Spółka nadal posiada pozycję dominującą na rynku i ma możliwość działania niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Prezes Urzędu zdaje sobie sprawę z faktu, że w roku 2004 pozycja TP na rynku właściwym w sprawie mogła ulec dalszemu osłabieniu, jednak w jego opinii, opartej na posiadanej wiedzy rynkowej, pozycja Spółki jest nadal na tyle silna, by bez wątpliwości twierdzić, iż zajmuje ona pozycję dominującą na rynku.

Jednocześnie, dokonując analizy powyższego, stale trzeba mieć na uwadze fakt, iż TP jest operatorem zasiedziałym na rynku. Jest to bardzo istotny czynnik, który daje TP znaczącą przewagę w konkurowaniu na rynku. Mimo tego, iż udziały rynkowe TP marginalnie spadły, to nadal są olbrzymie, a istniejąca struktura rynku prowadzi do wniosku, iż nie należy w najbliższym czasie oczekiwać zmian w istniejącym układzie sił, w którym TP znacznie wyprzedza rozdrobnioną konkurencję. Powyższe czynniki powodują, iż Spółka może działać niezależnie do konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów.

- **Uprawdopodobnienie nadużywania przez TP S.A. pozycji dominującej**

Dla wydania przedmiotowej decyzji, sprawą decydującą jest uprawdopodobnienie, że TP S.A., poprzez swoje działania przeciwdziałała ukształtowaniu się warunków niezbędnych dla rozwoju konkurencji, czyli dopuściła się praktyki określonej w art. 8 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 2 pkt. 5 ustawy.

Faktem bezspornym jest, że z dniem 1 października br., nastąpił dla abonentów TP, 100% wzrost cen na połączenia do numerów 0-708 1xx xxx²⁷. Bezspornym jest również, iż przedmiotową podwyżkę poprzedziła obniżka cen na niektóre połączenia międzynarodowe oraz wprowadzenie atrakcyjnych pakietów minut międzynarodowych tp.

Jednak, dla uprawdopodobnienia, że ww. podwyżka TP stanowi praktykę ograniczającą konkurencję, niezbędne jest prześledzenie, w jaki sposób wpłynie ona na konkurencję na rynku połączeń telefonicznych (krajowych i międzynarodowych) – rynek, na którym uwidaczniają się skutki działania TP.

1. Wprowadzona przez Spółkę podwyżka powoduje, iż zupełnie nieopłacalne dla abonenta TP staje się korzystanie z numerów 0-708 1xx xxx, dla wykonywania połączeń międzystrefowych. Na skutek wprowadzenia przedmiotowej podwyżki, stawka za połączenie z numerami z zakresu 0-708 1xx xxx (71 gr brutto), jest wyższa nawet od ceny połączenia międzystrefowego wykonanego w ramach planu socjalnego tp (49 gr brutto), charakteryzującego się najwyższymi opłatami za połączenia. W konsekwencji, nieatrakcyjne stawki połączeń wykonywanych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, mogą spowodować faktyczną likwidację świadczonych na nich połączeń międzystrefowych.
2. Jednocześnie, wobec wykonywanych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, połączeń międzynarodowych, słusznym wydaje się założenie, odmienne od przyjętego w zakresie połączeń międzystrefowych, iż o ile samo podniesienie ceny na połączenia do ww. numerów wpłynęłoby niewątpliwie na liczbę i czas trwania wykonywanych za ich pośrednictwem połączeń międzynarodowych, to prawdopodobnie nie doprowadziłoby do znacznego osłabienia czy wyeliminowania konkurencji z rynku. Oferowane za pośrednictwem numerów 0-708 1xx xxx połączenia międzynarodowe, pozostałyby nadal tańsze w stosunku do cen proponowanych przez TP (porównaj tabelę na str. 13; w planach taryfowych TP należy uwzględniać ceny bez zastosowanej oferty specjalnej), i mogłyby z nimi skutecznie konkurować.
3. Jednak, na poziom zainteresowania połączeniami międzynarodowymi świadczonymi za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx wpływ mają, obok podniesienia cen na połączenia do tych numerów, także propozycje

²⁷ TP bowiem może wpływać jedynie na poziom cen połączeń wykonywanych przez swoich abonentów

przygotowane przez TP dla swoich abonentów. Pakiety minut tp międzynarodowych oraz obniżenie cen w planach biznesowych, wprowadzone **niemal równolegle** w stosunku do przedmiotowej podwyżki, doprowadzi do znacznego osłabienia zainteresowania abonentów TP usługami świadczonymi przez operatorów alternatywnych. Klienci nie zainteresują się przecież usługami droższymi niż świadczone przez bezpośredniego operatora dostępowego. Końcowym efektem podejmowanych przez Spółkę działań, może być najpierw znaczne osłabienie operatorów alternatywnych a nawet wyeliminowanie ich z rynku połączeń międzynarodowych świadczonych na numerach 0-708 1xx xxx.

4. Jednocześnie, pomimo tego, iż przychód operatora alternatywnego zależy od wysokości opłaty pobieranej, za minutę połączenia, przez operatora dostępowego²⁸, to należy się spodziewać, że na skutek wprowadzonej przez TP podwyżki, nie wzrosną przychody operatorów alternatywnych. Tak poważne podniesienie przez TP cen połączeń do numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, prawdopodobnie doprowadzi do znaczącego spadku zainteresowania usługami świadczonymi za ich pośrednictwem.

Dokonując oceny zarzucanych TP działań, Prezes Urzędu doszedł do przekonania, że mają one bezpośredni wpływ na warunki działania i atrakcyjność ofert operatorów świadczących usługi połączeń telefonicznych na numerach z zakresu 0-708 1xx xxx. W jego ocenie, Spółka podjęła je w celu osłabienia znaczenia (a może nawet wyeliminowania z rynku) tego rodzaju usług. Wykorzystała przy tym fakt, iż ma możliwość kształtowania warunków (cen), na jakich usługi te dostępne są dla ponad 90% abonentów. Wymaga podkreślenia, iż kształtując swój cennik w zakresie połączeń do numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, TP może pośrednio przesądzać o tym, czy świadczone na nich usługi są konkurencyjne czy też nie względem tych, które świadczy ona sama. Przy takim mechanizmie ustalania cen może ona dość dowolnie podnosić ceny na połączenia do numerów np. 0-708 1xx xxx, przez co usługi świadczone z wykorzystaniem tejże numeracji staną się nieatrakcyjne dla 90 % abonentów w Polsce (tak jak po 1 października 2005 połączenia międzynarodowe na nr. 0-708 1xx xx), natomiast z drugiej strony może w taki sposób kształtować swoją ofertę, by dostosowywać ją do panujących warunków rynkowych (w tym poziomu cen usług

²⁸ Operatorom tym przypada przecież 80% przychodów uzyskanych przez operatora dostępowego.

świadczonych przez konkurentów). Za przyjęciem za uprawdopodobnione, iż przedmiotowa podwyżka miała przede wszystkim na celu osłabienie konkurencji świadczącej za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, usługi połączeń telefonicznych, przemawiają także ogólne tendencje jakie obserwujemy na szeroko rozumianym rynku telekomunikacyjnym. Z przygotowanego przez Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty „Raportu o stanie rynku telekomunikacyjnego w roku 2004” (dalej jako Raport) wynika, iż od 2001r. następuje systematyczny spadek cen na połączenia telefoniczne. Ceny połączeń lokalnych spadły w tym okresie o 28,26%, połączeń międzystrefowych o 26,5%, zaś połączeń międzynarodowych (spadek w latach 1999-2004) o 74%.

Jednocześnie, z ww. Raportu wynika, iż na przestrzeni lat 2003-2004, nastąpił gwałtowny spadek udziałów TP w rynku połączeń międzynarodowych (z ok. 84% w roku 2003, do 73,5% w 2004). Równocześnie następował poważny wzrost zainteresowania usługami połączeń telefonicznych (przede wszystkim międzynarodowych), świadczonych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx. Powyższe pozwala na przyjęcie, że dotychczasowa, atrakcyjna stawka za połączenia, szczególnie międzynarodowe, świadczone na ww. numerach, spowodowała pewien odpływ od usług połączeń międzynarodowych świadczonych przez TP. Spółka, w celu odzyskania prawdopodobnie utraconych korzyści, nie ograniczyła się wyłącznie do uatrakcyjnienia własnej oferty, ale jednocześnie podjęła próbę zdyskredytowania usług połączeń telefonicznych świadczonych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, poprzez odpowiednie kształtowanie cen.

Jednocześnie, w opinii Prezesa Urzędu, nie znajduje uzasadnienia twierdzenie, jakoby wzrost zainteresowania połączeniami do numerów 0-708 1xx xxx, wpływał na zwiększenie kosztów ich świadczenia przez TP. Na koszty świadczenia usług telekomunikacyjnych decydujący wpływ mają ponoszone przez operatorów, koszty wybudowania i utrzymania infrastruktury telekomunikacyjnej. Koszty te, określane są jako stałe (ww. koszty infrastruktury, ale także np. koszty zarządu) a ich wysokość nie zależy od ilości sprzedanych usług (wykonanych połączeń). Przy założeniu więc, że dotychczas stosowane przez TP stawki za połączenia do sieci inteligentnej, opierały się na prawidłowej kalkulacji (w przeciwnym razie uzasadnionym mogłoby być twierdzenie, iż TP dopuściła się subsydiowania skrośnego), i nie wzrosły koszty stałe ponoszone przez Spółkę, to kosztowe uzasadnienie wprowadzonej podwyżki wydaje się nie mieć właściwego podparcia faktycznego.

Wymaga podkreślenia, iż zdaniem Prezesa Urzędu, za jak najbardziej pożądane należy uznać podejmowane przez TP działania, prowadzące do obniżenia cen połączeń międzynarodowych, tym bardziej że opłaty w telefonii stacjonarnej w Polsce należą do jednych z najwyższych. Jednak poprawianie wizerunku Spółki i jej pozycji rynkowej, nie powinno odbywać się poprzez nieuczciwe wpływanie na warunki świadczenia usług przez innych, obecnych na rynku operatorów, ale poprzez konstruowanie przez Spółkę, własnej konkurencyjnej oferty. Dominant nie może poprawiać swoich notowań rynkowych kosztem operatorów alternatywnych, którzy mają możliwość świadczenia usług jego abonentom, jedynie przy akceptacji ich warunków ze strony Spółki.

Wobec powyższego za uprawdopodobnione uznać stosowanie przez TP praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 8 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy, polegającej na nadużyciu pozycji dominującej na rynku dostępu do usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych na numerach 0-708 1xx xxx.

Uprawdopodobnienie, iż dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji

Art. 88 ust. 1 ustawy, uprawnia Prezesa Urzędu, w sytuacji, gdy zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji, do wydania, przed zakończeniem postępowania antymonopolowego, decyzji, w której zobowiązuje przedsiębiorcę, któremu zarzuca się stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań.

W opinii Prezesa Urzędu, okoliczności przedmiotowej sprawy wskazują, na uprawdopodobnienie, że utrzymywanie przez TP zarzucanych jej działań może wywołać poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji.

Świadczą o tym następujące okoliczności:

- Podniesienie ceny na połączenia do numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, prawdopodobnie spowoduje wzrost cen świadczonych za ich pośrednictwem połączeń telefonicznych.

- Potencjalnym skutkiem tego będzie wyeliminowanie z rynku świadczonych w ten sposób połączeń międzystrefowych. Stawka za połączenie przestanie być atrakcyjna w stosunku do wskazanych w cenniku TP cen połączeń międzystrefowych.

Szczególnie wyraźne skutki działań TP będziemy prawdopodobnie obserwować w zakresie świadczonych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, połączeń międzynarodowych.

- Można spodziewać się spadku zainteresowania świadczonymi za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, usługami połączeń międzynarodowych. Ich popularność wynika bowiem z atrakcyjnej ceny za 1 minutę połączenia (35 gr brutto). Można zakładać, iż rozwój rynku zostałby spowolniony, gdyby następowala wyłącznie podwyżka, ale podwyżka połączona z dodatkowymi działaniami ze strony Spółki, spowodują w opinii Prezesa Urzędu, najpierw zahamowanie wzrostu zainteresowania usługami połączeń międzynarodowych świadczonych za pośrednictwem numerów z zakresu 0-708 1xx xxx, a w końcowym efekcie może doprowadzić do całkowitej likwidacji wykonywanych w ten sposób połączeń.
- Działanie TP prawdopodobnie spowodują, iż konsumenci zostaną pozbawieni możliwości wykonywania zdecydowanie tańszych połączeń międzynarodowych. Wymaga podkreślenia, iż oferty przygotowane przez TP w niewielkim stopniu zrekompensują wprowadzoną przez Spółkę podwyżkę jedynie abonentom często korzystającym z usług połączeń międzynarodowych.
- Co więcej, w opinii Prezesa Urzędu, wyeliminowanie możliwości wykonywania połączeń międzynarodowych przez numery z zakresu 0-708 1xx xxx (odnosi się to także do połączeń krajowych), w chwili obecnej spowoduje, iż prawdopodobnie usługi te w obecnym kształcie nie wrócą na rynek. Pamiętać trzeba, że mamy w niniejszej sprawie do czynienia z szeroko rozumianym rynkiem telekomunikacyjnym, który zmienia się wraz z szybko postępującym rozwojem technicznym i technologicznym. Nawet więc, gdy w wyniku postępowania antymonopolowego zostanie stwierdzone stosowanie przez TP praktyk ograniczających konkurencję, to długotrwała procedura odwoławcza mogłaby doprowadzić do tego, że w chwili gdy decyzja stanie się ostateczna, to na rynku będą istniały tańsze i doskonalsze sposoby wykonywania połączeń międzynarodowych. Nie będzie więc uzasadnienia dla świadczenia przestarzałych usług i zainteresowania nimi.

Ponadto,

- pamiętać trzeba, iż do niedawna połączenia z numerami z zakresu 0-70x xxx xxx, kojarzyły się użytkownikom jedynie z dialerami i zawyżonymi rachunkami telefonicznymi. Przeciętny konsument nie odróżniał poszczególnych numerów z zakresu 0-70x xxx xxx, nie zdawał sobie sprawy z istnienia różnych taryf. Chcąc rozpocząć świadczenie usług połączeń międzynarodowych na numerach z zakresu 0-708, service providerzy musieli ponieść znaczące nakłady na reklamę i marketing. Ich celem było nie tylko upowszechnienie nowego „sposobu” wykonywania połączeń międzynarodowych, ale także wskazanie, że można wykonywać połączenia do numerów 0-70x za mniej niż np. 6 zł. Wzrost ceny, który stanowi osnowę zarzutu Netii wywoła zmniejszenie zainteresowania tego typu połączeniami oraz spowoduje spadek przychodów service providerów. W ten sposób, w wyniku arbitralnej decyzji TP, zostaną oni pozbawieni możliwości odzyskania środków, które zainwestowali w wykreowanie usługi.

W świetle powyższego, należało uznać za uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie przez TP zarzucanej jej praktyki, może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji.

Termin obowiązywania decyzji

Zgodnie z treścią art. 88 ust. 2 ustawy, Prezes Urzędu, wydając decyzję na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy, określa termin jej obowiązywania. Przy czym decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie.

W ocenie Prezesa Urzędu, uzasadnione jest wskazanie jako daty kończącej okres obowiązywania niniejszej decyzji na 10 marca 2006r., przy czym decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do wydania decyzji kończącej postępowanie w niniejszej sprawie.

Niniejsza decyzja została wydana w początkowej fazie prowadzonego przeciwko TP postępowania antymonopolowego. Zgromadzony dotychczas materiał dowodowy nie pozwala na precyzyjne wskazanie przewidywanego terminu zakończenia postępowania właściwego w sprawie.

Wyznaczając termin obowiązywania niniejszej decyzji Prezes Urzędu oparł się więc na:

- wskazaniach kodeksu postępowania administracyjnego, który w art. 12 § 1 nakazuje mu, jako organowi administracji publicznej, działać w sprawie wnikliwie i szybko oraz
- art. 92 ustawy, gdzie wskazano, iż postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

W związku z powyższym określono jako termin obowiązywania niniejszej decyzji 10 marca 2006r., który jest równoznaczny z upływem 5-miesięcznego okresu, jaki ustawodawca przewidział na przeprowadzenie postępowania antymonopolowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeka się jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Stosownie do art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania niniejszej decyzji.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

Otrzymują:

1. Urszula Zaroń
Pełnomocnik Telekomunikacji Polskiej S.A.
ul. Twarda 18
00-105 Warszawa

2. **Piotr Woźny**
Pełnomocnik Netia S.A.
Kancelaria Prawna „Grynhoff, Woźny i Wspólnicy” sp. k.
ul. Piękna 18
00-549 Warszawa